
6 Cybersecurity

Aan de orde is het **VAO Cybersecurity (AO d.d. 09/12)**.

De voorzitter:

Aan de orde is het VAO Cybersecurity. Als mensen gezellig willen kletsen, hebben we daarvoor een ledenrestaurant. Er zijn vier deelnemers aan dit debat, van wie er twee wat gaan zeggen. De eerste is mevrouw Yeşilgöz-Zegerius van de fractie van de VVD. Zij heeft zoals iedereen twee minuten spreektijd. Ik heb nog verzuimd om de minister van harte welkom te heten. Bij dezen.

Mevrouw Yeşilgöz-Zegerius (VVD):

Dank u wel, voorzitter. Toen ik dit debat enkele maanden geleden aanvroeg, was er een hoop actueel op dit dossier. Inmiddels zijn die actualiteiten alweer ingehaald door andere zaken. Vandaag las ik nog een krantenbericht van de politie. De criminaliteit is afgenomen, maar de onlinecriminaliteit is enorm toegenomen. Het thema blijft dus actueel. Ik heb een motie die aansluit bij het debat van een paar maanden geleden en die ik graag wil indienen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het aantal organisaties en instellingen dat slachtoffer is geworden van cyberaanvallen sterk is toegenomen;

constaterende dat recentelijk bij een ransomware-aanval gegevens van 35.000 inwoners van de gemeente Hof van Twente zijn buitgemaakt en dat daarbij een duidelijk handelingsperspectief ontbrak om hier adequaat op te reageren;

overwegende dat gemeenten cruciale taken vervullen voor hun inwoners en dat het tijdelijk niet kunnen gebruiken van gegevens of het verliezen van gegevens onaanvaardbaar grote gevolgen kan hebben;

verzoekt de regering om, in samenwerking met de VNG en de Informatiebeveiligingsdienst, een cyberverdedigingsprotocol op te stellen, zodat gemeenten een duidelijk handelingskader hebben in het geval van ransomware, ddos-aanvallen en andere ontwrichtende cyberaanvallen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Yeşilgöz-Zegerius.

Zij krijgt nr. 753 (26643).

Mevrouw Yeşilgöz-Zegerius (VVD):

Voorzitter. Ik heb ervoor gekozen om me echt even te richten op de gemeenten, de lokale overheden, omdat we daar heel veel ellende hebben gezien, bijvoorbeeld bij Hof van

Twente, waar de gegevens van de inwoners gegijzeld waren. We hebben gezien dat lokale overheden allemaal op een andere manier reageren. Ik hoop dat ik met steun van mijn collega's voor deze motie een duidelijk handelingskader voor de gemeenten kan scheppen, zodat de gegevens van de inwoners beter worden beschermd.

De voorzitter:

Helder. De laatste spreker van de zijde van de Kamer is mevrouw Palland van de fractie van het CDA.

Mevrouw Palland (CDA):

Voorzitter, dank u wel. Het is mooi om in nieuwe samenstelling hier aanwezig te zijn op een voor mij nieuw terrein. Onlangs verscheen het rapport van de Cyber Security Raad, dat eens te meer het belang laat zien van het hebben van een sterke digitale beveiliging en dat wij daarin nog een grote opgave hebben. Steeds vaker worden bedrijven, maar ook gemeenten — mevrouw Yeşilgöz had het er al over — slachtoffer van ransomware-aanvallen, vaak met aanzienlijke schade tot gevolg. Naar aanleiding van het AO waar mijn voorganger de heer Van Dam het woord voerde, heb ik twee punten waar ik graag een vervolg aan zou willen geven.

Wij hebben inmiddels kennisgenomen van de brief van 3 februari van de minister, waarvoor dank, maar op twee punten zagen we daarin geen vervolg op voor ons relevante onderwerpen die ook in het AO aan de orde waren. Als eerste noem ik de grenscontrolesystemen. Naar aanleiding van het rapport van de Rekenkamer hebben wij in het AO gevraagd of het wijs is om op termijn het grenscontrolesysteem over te doen aan een particulier bedrijf, de Schiphol Group. De minister zou daarop terugkomen in een brief, maar die hebben wij nog niet gezien. Gaat hij ons hierover nog nader informeren, mede gelet op onze zorgen?

Het tweede punt is het cyberweerbericht. Het CDA heeft de suggestie gedaan om te komen tot een soort cyberweerbericht, een periodiek nieuwsbericht over het actuele dreigingsbeeld en de handelingsperspectieven gericht op burgers die zich daarop privé kunnen voorbereiden, maar ook op bedrijven, zodat ze daarop alert kunnen zijn. De Cyber Security Raad komt met een soortgelijk iets onder de noemer van de cybercrimemonitor. De minister leek in het AO welwillend om hiernaar te kijken. Kan hij aangeven of wij hierop een concreet vervolg mogen verwachten?

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. Tot zover de termijn van de Kamer. Kan de minister reeds antwoorden of moet ik even een minuutje schorsen? Het woord is aan de minister.

Minister Grapperhaus:

Voorzitter. Cybersecurity is niet het onderwerp waar in de maatschappij meteen iedereen voor op de banken gaat, geef ik eerlijk toe. Maar onze afhankelijkheid van de digitale wereld is zodanig dat het juist wél bij iedereen bovenin de

zintuigen zou moeten zitten. Daarom is het goed dat mevrouw Yeşilgöz met haar motie en de toelichting daarop hier aandacht vraagt voor twee dingen. Zij vraagt aandacht voor het onderwerp zelf, maar ze vraagt ook aandacht voor de bewustwording en wil dat we daarmee aan de slag gaan. De afgelopen drieënhalf jaar heb ik gemerkt dat de bewustwording iedere keer wordt aangescherpt. Soms gebeurt dat door pijnlijke incidenten, zoals de problemen die vorig jaar januari rondom Citrix ontstonden. Dan is die bewustwording er wel weer even, maar die dreigt al gauw weer weg te zakken, want de digitale wereld is een soort van vanzelfsprekendheid. Daarom is het goed om te kijken naar de protocollen zoals die hier worden gesuggereerd, om telkens weer de stappenplannen te hebben die moeten worden nagevolgd.

De motie geef ik daarmee graag oordeel Kamer. Ik wil daarbij nog zeggen dat de staatssecretaris van BZK al nauw samenwerkt met de VNG en de Informatiebeveiligingsdienst op dit onderwerp. Ook wil ik hier even gemeld hebben dat er samen met de VNG en het Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement, met subsidie van het ministerie, begin vorig jaar een drietal cyberoefenpakketten is ontwikkeld waarin er aandacht is voor ransomware. Want echt, dit moet de komende jaren heel erg bij elke bestuurder tussen de oren worden geïmplant. Ik geef de motie dus oordeel Kamer.

Dan was er nog een tweetal vragen van de CDA-fractie over die grenscontrolesystemen. Daarop zal ik zo snel mogelijk terugkomen. Het is heel terecht dat mevrouw Palland het cyberweerbericht weer naar voren brengt. Er is een pilot met zo'n weerbericht opgezet via veiliginternetten.nl. Het eerste cyberweerbericht is uitgebracht. De pilot loopt tot mei. Als die is afgerond, gaat de NCTV samen met het Nationaal Cyber Security Centrum en onder andere het ministerie van EZK kijken of een nadere invulling zinvol is en, zo ja, in welke vorm. Daarover zult u worden geïnformeerd in de voortgangsrapportage van de Nederlandse Cybersecurity Agenda. Die komt voor de zomer.

Tot zover, voorzitter.

De voorzitter:
Dank u wel.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:
Dank aan de minister voor zijn aanwezigheid. Dinsdag stemmen wij over de motie. Na de schorsing gaan wij praten over verkeersveiligheid.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.